

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XVII. Remedium tertium; Verbi Dei sedula auditio & lectio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

tas est. Quæ omnia, si Ebriosorum animi perpetuo
 versarent non ita licenter vini libidini adhererent,
 sed potius immodico appetitu, omni studio ac dili-
 gentia præcluso, ardore sobrietatis incensi, à licitis
 quoque interdum abstinere. Quam qui virtutem
 attingere parat; vim aliquam vini illecebræ inferre
 debet, Quod ni faciat, omnis frustra cetero qui labor
 impendetur. Opprimenda est, ac frangenda in vi-
 num appetentia; quod quidam, & cum sciant, &
 cum facile queant, nolunt tamen haud minori dam-
 no suo, quam Phryx ille fuscus apud Martialem, in-
 signis bibo; cui cum à medicis interdictum esset vi-
 no, ni visum, atque oculorum illicò lumen amittere
 vellet: quo ille nil tegeris, protinus ori admoto ve-
 ni poculo --

*Eras. Ad-
 ag. chil. 2.
 cent. 7. nr.
 38.*

*Martial.
 in Epigr.*

*Valebis, oculo inquit, exitum requiris?
 Vinum Phryx; oculus bibit venenum.*

CAPVT XVII.

Remedium III.

Verbi Dei sedula auditio & lectio.

CUM cibus ac potus anime sit verbum Dei, si hoc
 studiosè perquiratur, non faciliè quemquam in
 vitium intemperantiæ vini lapsurum, ipsa res
 indicare videtur. Nam cui potus ac cibus anime
 cordi est, de corporalib⁹ illis delitiis, quas cum brutis
 communes habemus, parum sollicitus erit, imò
 vt multis contestatum exemplis, cum fastidio nau-
 seabundo non rarò illas gustabit.

Matth. 4. Id nobis remedium Christus ipse legitur suppe-
 ditasse, cum se tentanti Diabolo, sic respondit: *Non in
 solo pane,* non in solo cibo & potu corporali, viuit
 homo.

homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei. Con-
 firmans præcipuam hominis vitam, in hoc spiritua-
 li velut cibo & potu, verbo Dei. Cuius saturitate,
 cum primis repleti concedet sobrietatis studiosos,
 et anima à desiderijs carnalibus abstracta, cœlesti-
 um voluptatum cupiditate inflammetur: quo fiet,
 ut temulentia sordes promptissimè respuat, atque
 ad omnem virtutis dignitatem sese accommodet.
 qua in re, quantum viua Vox præconum verbi Dei
 valeat, vix explicari potest. Adolescens quidam A-
 theniensis, Palæmon nomine, potationibus addi-
 tissimus, cum quadam vice Xenocratis scholam,
 domum contendens transiret, aperto ostio, ad au-
 diendum, è mera curiositate Philosophum, corol-
 lis redimitus, & unguento perfusus, superbissimo-
 que vestitu excultus, ingressus Lycæum, cæteris se-
 se auditoribus immiscuit, satis impudenter, eisque
 propter inconditos, quos ructabat sales, non par-
 uam attulit molestiam. Dissimulabat Xenocrates,
 id quasi non curaret, tacite interim relicta quam
 pertractabat materia, de sobrietate orationem ex-
 ortus, eius laudes plurimum amplificauit: qua co-
 hortatione ita permotus illicè fuit Palæmon, ut
 ferta primùm abiceret, deindè verecundè manus
 pallio tegeret, atque absconderet: postremò, vi-
 tam degenerem, in Philosophiam veram commu-
 taret, in qua præ alijs demùm insignis euasit. Hoc
 si potuit Ethnici hominis oratio, quid ni verbum
 DEI, quod ancipitis instar gladii hominum corda
 penetrat atque discindit? Quamobrem iis, qui te-
 mulentiam deserere statuunt, diligens eius vsus,
 atque auditio, seriò inculcanda. nihil enim, sa-
 pientia teste, sic vitiorum humores exiccat, nihil
 ita flagitiorum vulnera persanat, ut verbum Dei.

*Rauis in
 officina ex
 Diog. La-
 ertio.*

Sap. 16. Non herba aut malagma sanauit eos, sed sermo tuus Domine, qui sanat omnia. Quod si quisquam sit, qui hoc pharmaco à vitiis non conualefcit, de salute illius ita conclamarum iudico, vt de illo, qui animam agens, lecto affixus hæret, morbo omni medicina vehementiore, iam iam opprimendus.

Quanta virtutū sit verbum Dei. Piorum librorum lectionem, non est quod prolixè commendem iis, qui in sobrietatis palæstra exerceri volunt. Summa eius vtilitas constat, parua difficultas patet. Eunuchus ille Candaeis Regina, dum legit Isaiaæ Prophetiam, à Domino illuminatur. Iosias Rex, diuinæ legis ante se codice perfectio, tantam diuinæ lucis & pietatis gratiam ac sensum est consecutus, vt inter Iudæ Reges, vix vllus ei similis memoretur. Et sancta Cæcilia, vt in eius vita legitur, *Euangelium Christi, semper gerebat in petlore.* Sancta Theodosia ad infamem conducta locum, nullo se armorum alio genere tuebatur, contra carnis immodicas cupiditates, quàm attentissima lectione, diuinorum Euangeliorum, cuius reperquàm illustre est exemplum Diuus Augustinus, qui cælesti voce: *Tolle, lege,* admonitus aperto volumine, Epistolarum Diui Pauli, in hæc verba incidit. *Non in cubilibus & impudicitis; sed induimini Dominum Iesum Christum; & carnis curam ne feceritis.* Quæ lectio tantum potuit, vt statim solutus in lachrymas, constituerit, omni relicta impuritate, continentiam suam Deo consecrare.

4. Reg. 24.

Sur. Tom. in eius vita,

Lib. 9. confess. cap. 12.

Petr. Masfeus lib. 1. eius vite inuid.

Constat item è vita beati patris Ignatii, societatis Iesu fundatoris, eum in arce Pampelonensi lasso crure decumbentem, è sacrorum librorum lectione, suæ conuersionis primordia hausisse.

Quisquis ergò virtutis alicuius amore se tactum

presentificat, (sobrietatem hinc præcipuè locum habere velim,) is verbo Dei, & sacrorum librorum atque assidua lectioni, se impendit: In qua sæpenumerò, tanquam in arena gladiatori, consilium instituendæ vitæ occurrit. Ex quo capite Nepotianum admonet Diuus Hieronymus: *Diuinas Scripturas sapius lege: imò nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur.* Et alibi: *Post Scripturas sanctas, doctorum hominum Tractatus lege, eorum duntaxat, quorum fides nota est.* Demùm ad Eusebium scribens, sic ait: *Crebrius lege, discere quàm plurima, tenenti codicem, somnus obrepat, & cadentem faciem, pagina sancta suscipiat.*

Epist. ad Nepotianum de vita cleri. Epist. ad Furiam de seruanda virg. De custodia virginitatis.

CAPVT XVIII.

Remedium IV.

Frequens piorum operum orationis præsertim exercitium.

Prouer. 21. Oculi fuga sobrietatis studio pernecessaria.

Desideria occidunt pigrum, inquit Salomon, non lunt quicquam manus eius operari: tota die concupiscit & desiderat. Quid enim fecus ferat, quid aliud suadeat iners ocium? Quod omnium malorum ostium, alibi obserans, iubet. *Quod potest manus tua instanter operare.* Quare illud principiò suaserim ei, qui expulsa Temulentia; sobrietatis tramitem persequi est orsus, vt toto vitæ tempore, cum è strato manè surgit, firmissimè proponat, Ebrietatis peccato, se DEVM illo die non offensurum. Ita fiet, vt non facile eadem oberret chorda, quod vulgò fertur, atque ad eundem turpiter impingat lapidem.

Eccl. 19. Serio singulis diebus, manè renouandum sobrietatis propositum.

O 3 Dein-